Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича (повне найменування закладу вищої освіти) філологічний (назва інституту/факультету) Кафедра журналістики (назва кафедри) СИЛАБУС навчальної дисципліни Журналістське розслідування (вкажіть назву навчальної дисципліни (іноземною, якщо дисципліна викладається іноземною мовою)) вибіркова (вказати: обов'язкова) Освітньо-професійна програма «Журналістика та кросмедійність» (назва програми) Спеціальність 061 Журналістика (вказати: код, назва) Галузь знань ______06 Журналістика (вказати: шифр, назва) філологічний факультет (назва факультету/інституту, на якому здійснюється підготовка фахівців за вказаною освітньо-професійною програмою) Мова навчання <u>українська</u> (вказати: на яких мовах читається дисципліна) Розробники: д.н.с.к., доц. Василик Л.Є. (вказати авторів (викладач (ів)), їхні посади, наукові ступені, вчені звання) Профайл викладача http://philology.chnu.edu.ua/?personnal=%d0%b2%d0%b0%d1%81%d0%b8%d0%bb%d0%b8%d 0%ba-%d0%bb%d1%8e%d0%b1%d0%be%d0%b2-%d1%94%d0%b2%d0%b3%d0%b5%d0%bd%d1%96%d0%b2%d0%bd%d0%b0#more-712 Контактний тел. 58-47-02 E-mail: 1.vasylyk@chnu.edu.ua Сторінка курсу в Moodle -

Очні консультації: щотижневі Онлайн-консультації: googl.meet

Консультації

1. Анотація дисципліни (призначення навчальної дисципліни).

Курс призначений для вивчення специфіки роботи журналіста у жанрі розслідування.

2. Мета навчальної дисципліни:

Курс покликаний ознайомити студентів з принципами і видами розслідувальної журналістики, виробити навички пошуку, осмислення інформації, аналізу й оцінки явищ із різних сфер життя суспільства у процесі розслідування.

2. Пререквізити.

Газетно-журнальне виробництво (аналітичні жанри)

3. Результати навчання

знати:

- основні історичні етапи і ключові досягнення розслідувальної журналістики;
- предмет розслідування в журналістиці, його види й особливості;
- основні методи пізнання дійсності, якими користується журналіст у процесі проведення розслідувань;
- особливості організації й основні етапи проведення журналістських розслідувань;
- типи розслідувань, які практикують у сучасних ЗМІ;
- принципи створення тексту журналістського розслідування;
- ключові джерела інформації, якими можна скористатися у процесі розслідування;
- найважливіші правові, адміністративні, професійні перепони, що виникають перед журналістом, який проводить розслідування;
- етичні обмеження під час проведення журналістського розслідування;
- засоби убезпечення журналіста-розслідувача під час виконання службових обов'язків
- взаємопов'язаність свободи слова і журналістського розслідування;
- мету журналістського розслідування і предмет відображення;
- співвідношення влади політики журналістського розслідування.

вміти:

- обирати напрямки й теми для розслідувань;
- ефективно застосовувати методи збору й аналізу інформації;
- організувати і провести пошук та збір інформації, опрацювати здобуті дані, розробити гіпотезу;
- написати якісний, доступний і переконливий текст розслідування;
- оминати перешкоди на шляху проведення розслідування, вчасно виявляти й мінімізувати вплив прихованих перепон;
- дотримуватись усіх морально-етичних приписів журналістики під час збору та опрацювання інформації та у процесі написання матеріалу;
- забезпечити особисту, інформаційну, майнову та юридичну безпеку журналістського розслідування.
- ЗК9. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.
- ЗК11. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).
- ФК18. Здатність використовувати професійні знання й практичні навички для вирішення практичних завдань в галузі журналістики.
- ПРН 9. Створювати медіатексти різних видів та жанрів для ЗМК
- ПРН 22. Використовувати набуті знання в умовах динамічності сучасного мультимедійного продукту; застосовувати практичні рекомендації у процесі створення професійного та конкурентного продукту для мас-медіа.

5. Опис навчальної дисципліни 5.1. Загальна інформація

	_		Кільк	ість		Ki						
Форма навчання	Рік підготовки	Семестр	кредитів	годин	лекції	практичні	практичні семінарські		самостійна робота	індивідуальні завлання	Вид підсумко вого контрол ю	
Денна	IV	VIII	4	120	30	36			50	4	іспит	
Заочна	IV	VIII	4	120	8	9			99	4	іспит	

5.2. Дидактична карта навчальної дисципліни

	5.2. Ди	ідакт	ична і	карта	навч	ально	ї дисцип.	TÌHI	1				
Назви змістових	Кількість годин												
модулів і тем		де	нна фо	рма			Заочна форма						
	Усього	у тому числі				усього	у тому числі						
		Л	П	лаб	інд	c.p.		Л	П	лаб	інд	c.p.	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	
Змістовий модуль 1. Становлення сучасної розслідувальної журналіст													
			у сві	гі та в	Укра	аїні							
Тема 1. Традиції		2	4										
розслідувань у													
світовій та													
українській													
журналістиці.													
Становлення													
жанру.													
Тема 2.		2	2										
Закордонний													
досвід													
розслідувань:													
американська													
традиція. Медійні													
організації, які													
надають													
підтримку ЗМІ.													
Тема 3.		2	2										
Журналістські													
розслідування в													
Європі. ІРРП в													
підтримці													
розслідувальної													
журналістики в													
Україні.			1										
Тема 4.		4	4										
Розслідувальні													
структури в													
сучасній Україні													
та в країнах													
пострадянського													
простору.													

Тема 5. Проекти		4	4											
ж/р на ТБ. Автори,		'	'											
теми. Резонанс.														
Конкурс «Честь														
професії»			2											
Модуль 1		1.4	2									22		
Разом за		14	18									32		
змістовим		ГОД	год									ГОД		
модулем 1														
Змістовий модуль 2. Розслідувальна журналістика як вид діяльності ЗМІ. Умови здійснення розслідувальної діяльності в журналістиці														
Тема 1. Мета і	иснення	2	<u>1дува.</u> 2	тьног	діяль 	носп	в журнал	IIC I	иці					
предмет		2	2											
журналістських														
розслідувань. Бази														
* ·														
даних для														
журналістського														
розслідування в														
Україні		2	2											
Тема 2. Методи		2	2											
розслідувальної														
журналістики.			2											
Тема 3.		3	3											
Організація й														
етапи														
журналістського														
розслідування.														
Тема 4. Жанрові		3	3											
особливості														
розслідувань														
різних типів.														
Тема 5. Створення		3	3											
тексту														
журналістського														
розслідування.														
Тема 6.		1	1											
Перешкоди в														
розслідувальній														
діяльності														
журналіста.														
Джерела														
інформації та														
доступ до неї.														
Тема 7. Правові та		1	1											
етичні обмеження														
розслідувальної														
діяльності.														
Тема 8. Безпека		1	1											
журналістського														
розслідування.														
Модуль 2			2											
Разом за		16	18									34		
ЗМІСТОВИМ		год	год									5 ~~4~~ ГОД		
модулем 2		тод	тод									тод		
модулсм 2				<u> </u>	<u> </u>		<u> </u>		<u> </u>	<u> </u>				

					1		
Усього годин		44					66
							год

5.3. Зміст завдань для самостійної роботи

$N_{\overline{0}}$	Назва теми
1	Конкурс «Честь професії»: переможці, кращі роботи
2	Журналістське розслідування «Я – бот»
.3	Журналістські розслідування корупції в Україні
4	Журналістські розслідування політичної корупції в Україні
5	Бази даних для журналістів-розслідувачів
6	Ефективність журналістських матеріалів

^{*} IHДЗ – для змістового модуля, або в цілому для навчальної дисципліни за рішенням кафедри (викладача).

6. Система контролю та оцінювання

Види та форми контролю, методи навчання

- МН1 словесні методи (лекція, співбесіда, консультація, дискусія тощо).
- МН2 практичні заняття.
- МНЗ робота з матеріалами медіа
- МН6 наочні методи (презентації, ілюстрації, відеоматеріали тощо).
- MH7 робота з книгою, з навчально-методичною, науковою, нормативною літературою.
- МН9 самостійна робота над індивідуальним завданням або за програмою навчальної дисципліни.
  - МН11 створення журналістських матеріалів

Методи оцінювання

- MO2 тести, опитування, контрольні, самостійні роботи за індивідуальними завданнями.
  - МО4 звіти, реферати, статті.
  - МО6 презентації результатів виконання завдань.
  - МО8 іспит

Критерії оцінювання результатів навчання з навчальної дисципліни

Критерієм успішного проходження здобувачем освіти підсумкового оцінювання ϵ досягнення ним мінімальних порогових рівнів оцінок за кожним запланованим результатом навчання навчальної дисципліни.

Розподіл балів, які отримують студенти

	Поточне оцінювання (аудиторна та самостійна робота)													Кількість	Сумарна	
															балів	к-ть балів
															(екзамен)	
	Змістовий Змістовий															
		моду	уль 1							MO	дуль	2				
T	T	T	T	T		,	Т	T	T	T	T	T	T	T		
1	2	3	4	5			6	7	8	9	10	11	12	13		
6	6	5	5	8			3	4	5	5	4	3	3	3	40	100

4. Рекомендована література – основна

- 1. Берлин М. Краткое руководство по проведению журналистского расследования / Пер. с англ., 1989.
- 2. Глушко О. Журналістське розслідування: історія, теорія, практика. К., 2000.
- 3. Тертычный А.А. Расследовательская журналистика: Учебное пособие для ВУЗов: Аспект Пресс, 2002.
- 4. Уллмен Дж. Журналистские расследования: современные методы и техника. 1998.
- 5. Шум Ю. Журналистское расследование: методические рекомендации, 2000.
- 6. Гід журналіста. Збірка навч. матеріалів, складена за французькою методикою вдосконалення працівників ЗМІ. К.: ІМІ, 1999.
- 7. Маларек В. Розкривання фактів. Суть та практика журналістського розслідування. К., 1999.
- 8. Мурікан Жак. Журналістське розслідування: Збірка навч. матеріалів, складена за французькою методикою вдосконалення працівників ЗМІ. Київ, 2003. 74 с.
- 9. Уллмен Джон. Журналистские расследования: современные методы и техника. М.: Виоланта, 1998

5. Інформаційні ресурси

- 1. Сайт Центру розслідувальної журналістики http://centerforinvestigativereporting.org
- 2. Фундація розслідувальної журналістики http://fij.org
- 3. Сайт проекту підтримки журналістських розслідувань у Східній Європі www.i-scoop.org
- 4. Віртуальна бібліотека навчальних матеріалів з журналістики http://window.edu.ru/window/catalog?p_rubr=2.2.73.8
- 5. Всесвітня конференція журналістів-розслідувачів http://globalinvestigativejournalismconference2008.wordpress.com
- 6. Всесвітній форум з розслідувальної журналістики http://www.globalinvestigativejournalism.org